

ZAVIČAJ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu
historijuBroj 36, godina XVIII
novembar, 2013.

© Monos 2013

Nekoliko podataka o muzičkoj školi u Gračanici

Miralem Mejremić, prof.

*(U povodu deset godina od pokretanja
inicijative za izgradnju nove zgrade)*

Paralelna škola za osnovno muzičko obrazovanje u Gračanici, utemeljena 1976. godine, predstavlja jednu od značajnijih ustanova u oblasti obrazovanja i kulture u Gračanici, koja danas radi u funkcionalnoj i savremeno opremljenoj zgradi, čija je izgradnja pokrenuta prije deset godina. Tim povodom, u ovom prilogu podsjećamo na historijat i značaj ove škole i donosimo podatke o izgradnji novog školskog objekta u kojem se danas izvodi nastava. U drugom dijelu skrećemo pažnju na određene probleme u organizaciji te nastave, ukazujemo na moguće puteve njihovog prevazilaženja i otvaramo pitanje opće perspektive ove značajne ustanove u Gračanici.

Opći podaci o školi

Škola za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica počela je sa radom daleke 1976. godine u okviru Narodnog univerziteta Gračanica. U početnom radu škole stručnu podršku Univerzitetu dala je Muzička škola iz Tuzle. Samostalni rad počela je odlukom osnivača: Samoupravne interesne zajednice (SIZ-a) osnovnog obrazovanja Gračanica, 1979. godine. Djelovala je u sastavu Radne organizacije "Udružene osnovne škole i predškolske ustanove" Gračanica kao Osnovna organizacija udruženog rada (OOUR-a), a od 1989. godine formalno se u sastavu ove škole nalazila i Muzička škola Tešanj. Škola prestaje sa radom 1993. godine, odlukom Skupštine općine Gračanica, a ponovni rad započinje pri Javnoj ustanovi (JU) Prva

osnovna škola (prije toga OŠ "Hasan Kikić") Gračanica, 1996/97. šk. godine. Danas škola radi u sastavu J.U. OŠ «Hasan Kikić» Gračanica, kao *Paralelna škola za osnovno muzičko obrazovanje*, u novoizgrađenom objektu. Škola je već dostigla predratni stepen razvoja i u skorijoj budućnosti, ukoliko se popravi kadrovska struktura, te proširi objekat, kako bi bio optimalan za 12 klasa – mogla ponovo postati zasebna javna ustanova.

Paralelnu školu za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica trenutno pohađa 110 učenika u 6 razreda, podijeljenih u 10 klasa na tri odsjeka: klavir, harmonika i gitara. Zaposleno je 5 nastavnika na neodređeno i 6 na određeno radno vrijeme. U skladu sa godišnjim programom rada, Škola održava više koncerata i javnih nastupa u koje su uključeni učenici i nastavnici.¹ Kroz javne nastupe učesnik je brojnih općinskih kulturnih manifestacija, podstiče saradnju i sa nevladinim kulturnim organizacijama.

Ideja o izgradnji nove zgrade Muzičke škole

Obnovom rada, Osnovna muzička škola u Gračanici je koristila staru zgradu Narodnog univerziteta, u kojoj je i ranije bila smještena. Zgrada je, u međuvremenu, bila potpuno dotrajala i oštećena, a nije ispunjavala ni uslove propisane savremenim pedagoškim standardima i zakonom. Nastava se izvodila u veoma otežanim uslovima, u pet kabineta za individualnu nastavu i u jednom kabinetu za teoretsku nastavu. Sama zgrada je fizički bila odvojena od redovne osnovne škole. Sanitarne prostorije, učionice, nastavna pomagala i

Zgrada stare muzičke škole danas

sredstva bili su u veoma lošem stanju.

Školska 2003/04. godina će ostati trajno upamćena u historijatu ove pedagoške i kulturne ustanove, ali i u opće u obrazovnoj i kulturnoj historiji Gračanice. Imajući u vidu dotrajalost stare zgrade Muzičke škole, Savjet roditelja učenika² je na sjednici održanoj 12. 05. 2003. godine, nakon izlaganja idejnog projekta od strane direktora JU OŠ "Hasan Kikić" Gračanica, Bege Mehurića,³ te rukovodioca Muzičke škole, Salke Suljagića,⁴

² Savjet roditelja koji je pokrenuo inicijativu za izgradnju nove zgrade Muzičke škole u Gračanici činili su roditelji: dr. sc. Nizama Salihfendić, Suda Avdić, Murisa Džaferović, Esad Mujačić, Halil Ibrahimović, Rabija Fišić i Adnan Prohić.

³ Bego Mehurić, nastavnik fizike i matematike (diplomirao na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, 1973.); radio je u osnovnim školama "Oskova" Banovići i "Salih Žilić" Miričina, zatim u Narodnom univerzitetu Gračanica – centru za kulturu, SIZ-u kulture i osnovnog obrazovanja, kao stručni saradnik za osnovno obrazovanje, te u Osnovnoj školi "Hasan Kikić" Gračanica, kao nastavnik, a potom i direktor škole. Od osnivanja Muzičke škole daje veliki doprinos u njenom radu, a posebno za vrijeme obnašanja funkcije direktora. Dobitnik je brojnih priznanja u oblasti obrazovanja i kulture, autor više zbirki zadataka iz fizike za osnovnu i srednju školu.

⁴ Salko Suljagić, istaknuti muzički pedagog, kao nastavnik Muzičke kulture počinje sa radom 1960. godine u JU OŠ "Hasan Kikić" Gračanica. Od 1979/80.šk. god. prelazi u Muzičku školu Gračanica, gdje radi kao nastavnik skupnog muziciranja i obnaša funkciju direktora škole do 1992. godine. Veoma je zaslužan za razvijanje i rad u Muzičkoj školi, za izgradnju nove školske zgrade. Dobitnik

¹ Opći podaci o školi preuzeti su iz Godišnjeg programa rada škole za šk. 2013/14.godinu (arhiva Paralelne škole za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica).

donio odluku o pokretanju inicijative za izgradnju nove zgrade Muzičke škole u Gračanici, na zemljištu koje je vlasništvo OŠ "Hasan Kikić".⁵

Nakon ove odluke, odmah se krenulo sa aktivnostima na obezbjeđenju projektna i građevinske dokumentacije. Savjet roditelja je, na prijedlog dr. Nizame Salihefendić,⁶ započeo sa aktivnostima

je brojnih priznanja i nagrada iz oblasti muzičke pedagogije i obrazovanja, od kojih se ističe povelja od Udruženja muzičkih, glazbenih i baletnih pedagoga Federacije BiH (UMGBPFBiH.) Isto tako, zaslužan je za razvoj i unapređenje muzičke kulture u Gračanici kroz rad sa ansambлом "Arabeske". Penzionisan je 2012. godine.

5 Zanimljiva je izjava direktora Bege Mehurića: "...sjećam se sastanka Vijeća roditelja na čijem dnevnom redu je bila akcija vezana za izgradnju Muzičke škole. Najednom se u susjednoj učionici začu neakav lom, udar, a kada udosmo u nju, vidjesmo da se kompletan plafon srušio na pod..."

6 Nizama Salihefendić, rođena 25. 8. 1957. godine u Gračanici, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju (za tri godine). Diplomirala je na Medicinskom fakultetu u Sarajevu, 1980. godine. Dobitnik je stipendije Fonda "Hasan Brkić" i nagrađena nagradom kao drugi student generacije. Ljekarski staž je obavila na klinikama UMC Sarajevo, a stručni ispit položila u Sarajevu 1981. godine. Specijalizaciju iz Urgentne medicine završila je 1987. godine u Sarajevu. Radila je u Domu zdravlja Gračanica do 1991. godine, na mjestu načelnika Službe za hitnu medicinsku pomoć, a potom je dobila rješenje za obavljanje privatne prakse. Vlasnik je privatne ordinacije opće medicine „Medicus A” u Gračanici. Postdiplomsku nastavu iz Socijalne i obiteljske medicine završila je 1998. godine, a magistarski rad „Socijalno-medicinski značaj primjene ultrazvuka u obiteljskoj medicini” odbranila na Medicinskom fakultetu u Sarajevu, 2001. godine. Postdiplomsku nastavu iz urgentne medicine – „Medicinski menadžment u urgentnoj medicini” završila je u Londonu 1997. godine. U aprilu 1998. godine okončala je i postdiplomsku nastavu iz abdominalne ultrasonografije u Tuzli. Završila je i postdiplomski kurs iz urgentne ultrasonografije u Stresi 2001. godine (Italija). Učestvovala je u radu konferencije o organizaciji urgentne medicine za jugoistočnu Evropu u Sarajevu 2000. godine, zatim na dva Svjetska kongresa Porodične medicine i tri Evropska kongresa Urgentne medicine. Odbranila je doktorsku disertaciju "Urgentna ultrasonografi-

animiranja potencijalnih donatora. Na sjednici od 7. 7. 2003. godine pokrenuta je inicijativa za osnivanje posebnog udruženja građana čiji će primarni ciljevi biti unapređenje materijalno-tehničkih uslova i odgojno-obrazovnog rada škole. Nakon obavljenih pripremnih radnji za osnivanje udruženja, održana je osnivačka skupština, 04. 12. 2003., na kojoj je osnovano Udruženje građana "Polifonija" Gračanica, usvojen statut, te izabrana upravljačka tijela⁷. UG "Polifonija" Gračanica⁸ djeluje i danas u okviru Paralelne škole za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica, pomažući rad škole u mnogim aktivnostima. Udruženje čine roditelji, nastavnici škole i ostali zainteresovani građani.

Savjet roditelja će ubrzo animirati i aktivnije uključiti roditelje koji će izdvojiti određenu materijalnu podršku aktivnostima, planiranim Godišnjim programom rada škole, što roditelji jednoglasno prihvataju. Rukovodstvo škole i Savjet roditelja intenzivno počinju raditi na poslovima, vezanim za početak izgradnje nove zgrade, pronalaze modele i načine

ja u menadžmentu akutnog abdominalnog bola" na Medicinskom fakultetu Tuzla, 2004. godine, stekavši naučni stepen doktora medicinskih znanosti.

7 Za predsjednika je izabran Salko Suljagić, prof., a u Upravni odbor su izabrani: dr. Nizama Salihefendić predsjednik, Mujkić Aldin, član, Husić Merima, član, Duraković Izudin, član, Kurtić Alma, član. U Nadzorni odbor su izabrani: Bričić Aziz, Salkić Mirela i Mirzeta Šabanović.

8 Udruženje djeluje i danas u okviru Paralelne škole za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica, a predsjednik udruženja je rukovodilac muzičke škole, Miralem Mejremić, prof. Upravni odbor čine: Suljagić Salko, dr. Nizama Salihefendić, Nijaz Omerović, Azemina Zajimović i Hatidža Hadžić. Nadzorni odbor čine: Alma Kurtić, Jasmina Kovačević i Amir Topić. Članstvo Udruženja čine nastavnici, roditelji i članovi osnivači. Udruženje pomaže rad škole u svim segmentima rada i djelovanja.

Nastavnici: Srmen Đonlagić, Alma Kurtić, Mirzeta Sakan, Mirza Suljić, Azemina Zajimović, Salko Suljagić i Miralem Mejremić, sa učenicima pred početak humanitarnog koncerta za izgradnju škole

kako da animiraju roditelje, građane, privredne subjekte da se odazovu i u što većem broju daju podršku u realizaciji ovog obrazovno-kulturnog projekta.

U sklopu akcije prikupljanja donacija, 08. 04. 2004. godine u Velikoj Sali BKC-a Gračanica održan je humanitarni koncert za izgradnju Muzičke škole. Na koncertu su nastupili skoro svi učenici na klaviuru, harmonici, gitari. Pored prikupljanja sredstava, cilj je bio da se kod građana probudi raspoloženje i uvjerenje da je izgradnja jednog takvog objekta u Gračanici potpuno opravdana. Dvadesetak dana kasnije, tačnije 13. 05. 2004. godine, ponovo je održan humanitarni koncert u holu OŠ "Hasan Kikić" Gračanica, na kojem je privrednicima, roditeljima i donatorima predstavljen projekat Škole. Poslije koncerta u holu škole upriličena je aukcija slika gračaničkih slikara⁹, a sim-

bolična sredstva prikupljena njihovom prodajom donirana su za izgradnju škole.

Mali je prostor da nabrojimo sve gračaničke privrednike, donatore i roditelje koji su pomogli izgradnju škole. Ovdje ćemo spomenuti samo neke od značajnijih sponzora za izgradnju škole iz oblasti gračaničke privrede: "Plamingo", GHT "Tehna", "Siskomerc", "Bos-kom", "Limorad", "Unimonog-03", "Sagra", "Huskarnović", "Variplast", "Sisko trade", "Širbegović", "Asterix", Restoran e/e Gračanica, STR "Mini", "Erby", "Sax", "Shell-elektron", ZZ "Gračanika", "Koko-džada", "Euro-prost" i dr.

Ipak, najveći donator i uopće najzaslužnija za realizaciju projekta je Fondacija *Lady Nott* iz Londona (Velika Britanija)¹⁰ koja je realizovala niz humanitarnih

ne sekcije KUD-a "Adem Alić" Gračanica.

⁹ Na aukciji slika za izgradnju zgrade Muzičke škole izlagali su gračanički slikari, slikari članovi BZK "Preporod" Gračanica i slikari članovi likov-

¹⁰ Lady Miloška Nott, porijeklom Slovenka, supruga je Sir Johna Notta, istaknutog političara, parlamentarca i nekadašnjeg ministra odbrane u vladi Ujedinjenog kraljevstva. Tokom agresije na

Nastup hora muzičke škole na humanitarnom koncertu, korepetitor Miralem Mejremić, dirigent Salko Suljagić

i donatorskih projekata iz oblasti obrazovanja i kulture u Bosni i Hercegovini. Kontakt sa fondacijom je ostvaren zahvaljujući dr. Nizami Salihefendić, koja je zajedno sa Lady Nott i najzaslužnija za realizaciju kompletnog projekta. Početak radova svečano je najavljen 02. 06. 2004. godine, na Dan općine Gračanica, uz prisustvo velikog broja domaćih i stranih gostiju.

Nakon izvršenih predradnji, sa izgradnjom se intenzivnije krenulo krajem

Bosnu i Hercegovinu dala je ogroman doprinos u humanitarnom radu za našu zemlju, a pomagati je nastavila i nakon rata. Njena fondacija je finansirala brojne projekte, posebno na području Srebrenice (izgradnja više od stotinu povratničkih kuća i druge infrastrukture, projekti pomoći povratnicima kroz razvoj poljoprivrede itd.). Lady Nott je ostala veliki prijatelj Paralelne škole za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica, a proglašena je i počasnom građankom općine Gračanica. U 2012. godini odlikovana je visokim odlikovanjem "Officer of the Most Excellent Order of the British Empire" (OBE), koje joj je u Buckinghamskoj palači uručila kraljica Elizabeta II.

Dr. Nizama Salihefendić i Lady Nott sa bivšom britanskom premijerkom Margaret Thatcher

juna 2004. godine. Okončanje radova i opremanje škole potrebnim namještajem, nastavnim sredstvima i učeničkim namještajem završeno je u rekordnom roku, 31. 08. 2004. godine.

Svečano otvorenje škole, uz prigodan kulturno-umjetnički program, desilo se 04. 09. 2004. godine. Čin otvorenja je obavila Lady Nott, čija je fondacija i dala najveći doprinos u realizaciji projekta.

Sa svečanosti početka radova na izgradnji nove zgrade muzičke škole: obraćanje Bege Mehurića, direktora osnovne škole "Hasan Kikić"

Nova zgrada muzičke škole sa svojim prostorima je već uveliko opravdala svoje postojanje. Kvalitet i rezultati u radu škole brzo su došli do izražaja, škola postiže veoma zapažene rezultate na domaćim i inostranim takmičenjima,¹¹ a postala je i centar za iskazivanje i zadovoljenje većeg broja kulturno-obrazovnih potreba građana Gračanice. U njenim prostorima gračaničkoj publici predstavili su se mnogi umjetnici i kulturni radnici, kako iz Bosne i Hercegovine, tako i inostranstva, a skoro svi su za muzičku školu imali samo riječi pohvale. U Sali za kul-

Izvođenje radova na novom objektu muzičke škole

¹¹ Učenici i nastavnici osvajaju brojne nagrade i priznanja na domaćim i internacionalnim takmičenjima, u Sarajevu, Bijeljini, Ugljeviku, Puli itd. UMGBPFBiH, direktoru škole Begi Mehuriću, rukovodiocu Salki Suljagiću i kolektivu Muzičke škole uručilo je povelje za najbolju organizaciju X Federalnog takmičenja učenika i studenata muzike. Škola je nagrađena i srebrenom plakatom općine Gračanica za rezultate u radu.

turno-umjetničke programe održane su brojne kulturne manifestacije, promocije knjiga, časopisa, večeri poezije, manifestacije od općinskog značaja i sl.

Na ovom mjestu ćemo citirati našeg velikog književnika, rahmetli Nedžada Ibrišimovića, na jednoj od svojih promocija za salu Muzičke škole rekao je: "Nisam vidio bolje sale za ovakve prigode na Balkanu, bio sam u mnogim salama i imao promocije ali ova je najbolja". Riječi pohvale za ovu školu dali su i članovi UMGBPFBiH¹² i učesnici X i XIII međunarodnog takmičenja učenika i stude-

Detalj sa svečanog otvorenja škole: Lady Nott i rukovodilac škole Salko Suljagić

nata muzike-glazbe koje je održano u našoj školi i našem gradu u organizaciji UMGBPFBiH i Muzičke škole Gračanica.

U narednoj školskoj, 2014./15. godini, Paralelna škola za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica će obilježiti svoj

¹² UMGBPFBiH–Udruženje muzičkih, glazbenih i baletnih pedagoga federacije BiH čine članovi muzički pedagozi iz Federacije BiH. Sjedište udruženja je u Sarajevu. Ciljevi udruženja su: praćenje, poučavanje i pronalaženje najboljih stručno-muzičkih/baletskih i metodsko-pedagoških rješenja za efikasan obrazovno-odgojni uticaj muzike, balata i muzičke kulture, praćenje zbivanja na području muzičke i baletske pedagogije i kulture, koncertnih i baletskih aktivnosti u zemlji i inostranstvu, organizacija takmičenja učenika i studenata muzike, seminara u cilju unaprjeđenja muzičke kulture u BiH itd. Predsjednik udruženja je istaknuti violinski pedagog prof. Dževad Šabanagić.

Lady Nott uručuje diplome i priznanja učenicima muzičke škole: Elmi Mujaković, Dženiti Salihefendić i Ajdinu Skuliću

mali jubilej – 10 godina od izgradnje otvaranja i stavljanja u funkciju nove zgrade Muzičke škole u Gračanici. Planirano je da se taj mali jubilej na dostojan način i obilježi, prigodnim naučnim i kulturno-umjetničkim programom. U međuvremenu, pokrenute su i aktivnosti na izradi posebne monografije muzičke škole u Gračanici, u kojoj će se obraditi njen historijat i ukazati na značaj koji je imala u kulturno-prosvjetnom razvoju lokalne zajednice.

Muzička škola danas

Izgradnjom novog objekta, Paralelna škola za osnovno muzičko obrazovanje Gračanica je dobila savremeni prostor za sve vidove nastave. Kabineti su opremljeni novim nastavnim sredstvima u skladu sa pedagoškim standardima i normativima. Nabavljeni su instrumenti i ostala pomagala za savremeni odgojno-obrazovni rad u nastavi. Školski prostor je optimalan prema broju učenika koji su upisani. Prema pedagoškim standardima i normativima, te planiranom broju od 10 klasa, prostor novoizgrađene škole proširen je sa 3 kabineta u zgradi centralne škole. Sadašnji školski prostor obuhvata 8 kabineta za individualnu nastavu, 2 učionice za grupnu nastavu, zbornicu, sanitarne

prostorije, te salu za kulturno-umjetničke programe škole.

U školskoj 2013/14. godini u školu je upisano ukupno 110 učenika; u prvi razred upisano je 18, a od drugog do šestog razreda upisana su 92 učenika. Učenici su upisani na odsjeke za klavir, harmoniku i gitaru. Nastavu na klaviru pohađa 55, harmonike 40 i gitare 15 učenika. Učenici su podijeljeni u 10 klasa: 5 klasa na klaviru, 4 klase na harmonici i 1 klasa na gitari.¹³ Nastavu klavira izvode 3 profesora klavira i 2 profesora sa teoretsko-pedagoškim odsjekom, od kojih je jedan student prve godine klavira na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu. Jednu normu u nedostatku kadra izvodi muzičar klavirist sa srednjom muzičkom školom. Nastavu harmonike izvode tri nastavnika harmonike, a gitaru izvodi nastavnik gitarist sa srednjom muzičkom školom, u nedostatku stručnog kadra. Solfeggio i teoriju muzike, te skupno muziciranje izvode profesor i sa odgovarajućom stručnom spremom.

Nastavu klavira izvode: Zajimović Azemina, Kurtić Dženana, Ibrahimović

Nastava u kabinetu

Amra, Ahmetašević Jasenka, Andrejaš Padžić Monika i Beganović Damir, koji izvodi i nastavu skupnog muziciranja.

¹³ Broj časova redovne nastave prema važećim Pedagoškim standardima na instrumentu je 22 časa, odnosno 11 učenika, koji čine klasu jednog nastavnika. Klasa može imati i manji broj učenika.

Skupna nastava

Nastavu harmonike izvode Alma Kurtić, Mirzeta Sakan i Haris Tahirović, gitaru Boris Lukanović, a nastavu solfeggia i teorije muzike Miralem Mejremić, koji obavlja i poslove rukovodioca muzičke škole u segmentu organizacije i praćenja odgojno-obrazovnog procesa. Miralem Mejremić obavlja i funkciju predsjednika UG "Polifonija" Gračanica. Direktor osnovne škole "Hasan Kikić" Gračanica, kojoj pripada i Paralelna škola za osnovno muzičko obrazovanje, je Nijaz Omerović, prof.¹⁴

14 Nijaz Omerović, rođen 21. 06. 1955. u Lukavici kod Gračanice. Akademski slikar, pisac i publicist. Diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu 1979. godine. Godine 1984. uradio seriju grafika o Gračanici, koja je štampana u više grafičkih mapa, a i kao kalendar 1985. godine; 1991. radi seriju grafika "Zapisi o Herceg Bosni", koje su štampane kao kalendar (sa tri reprint izdanja); tokom agresije na BiH radi seriju grafika "Hronika o Bosni", seriju ratnih plakata i tri filma: "Po Bosni biseri", "Bosna tamni vilajet ili svijetlo u tmini", "Traktat zla", koji su prikazivani u Zagrebu 1994. i na TV TK i TV Hayatu 1996. g. Iste godine je uradio grafičku mapu sa 11 grafika, "Atlantida", inspiriranu ravnodušnošću Zapada prema tragediji u BiH, koja je promovirana u više talijanskih gradova, a potom i na izložbi u Sarajevu (1999.). Godine 2002. radi seriju slika iz ciklusa "Savremenici" i nakon toga cikluse "Erimus memoria" (Bit ćemo sjećanje) i "Dijalog civilizacija". Godine 2005. štampa knjigu priča "Knjiga od praha i snova", a potom i dvije esejističko-publicističke knjige, "Čekajući Mesiha. Traktat o zavjeri" i "Đavo, mit i istina. Traktat o zlu". Član je ULUBiH-a i Društva pisaca TK-a.

Direktor škole Nijaz Omerović sa Lady Nott

Razvojna perspektiva Muzičke škole u Gračanici

Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju TK definirano je da škole za osnovno muzičko obrazovanje mogu biti organizirane/osnovane kao javne ustanove, paralelne škole i odjeljenja za muzičku nastavu u okviru redovnih osnovnih škola.¹⁵ Pored gračaničke Paralelne muzičke škole, na Tuzlanskom kantonu paralelne škole djeluju i u Živinicama, Banovićima, Gradačcu i Srebreniku (gračanička među njima ipak ima najdužu tradiciju i djelovanje). Kao posebna javna ustanova radi tuzlanska Osnovna muzička škola.

Gračanička muzička škola ima prostor u skladu sa pedagoškim standardima za 10 klasa, ali nema u potpunosti stručan kadar. UMGBPFBiH na brojnim seminarima i sastancima izražava pozitivno mišljenje o djelovanju muzičkih škola u okviru redovnih škola, ali valja naglasiti da, ipak, u pogledu funkcionalnosti mu-

15 Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju TK.

zičkih škola u okviru redovnih osnovnih škola u određenim segmentima postoje neke kočnice, zbog formalno pravnog ustroja kakav je trenutno na snazi u našem kantonu, pa je potrebno uraditi određene izmjene u odnosu na postojeće stanje. U tom pogledu, postoje dvije varijante, odnosno dvije mogućnosti.

Prva varijanta je da nadležno ministarstvo donese izmjene i dopune zakona, po kojem će razraditi precizne propise o radu i ustroju muzičkih škola koje djeluju u okviru redovnih škola, kako bi imale autonomnost u radu, zatim rukovodeći kadar za muzičku školu u skladu sa brojem odjeljenja i Pedagoškim standardima, te odvojen rad nastavničkih vijeća i stručnih tijela škole od redovne škole, s obzirom da muzičke škole rade po nastavnom planu i programu za muzičko obrazovanje i da se nastava u mnogim segmentima i specifičnostima razlikuje od redovne škole.

Drugu varijantu bi moglo predstavljati umrežavanje paralelnih škola u dvije osnovne muzičke škole na Tuzlanskom kantonu, sa sjedištima u Tuzli i Gračanici. Ove dvije škole ujedno imaju i najdužu tradiciju rada i djelovanja. Muzičko školstvo u TK bi, u smislu predložene organizacije, postalo funkcionalnije i efikasnije. Nadležno ministarstvo nauke, obrazovanja, kulture i sporta TK trebalo bi jedan broj muzičkih škola spojiti sa gračaničkom školom kao područne, a jedan broj sa tuzlanskom školom. Ova varijanta je možda teža, ali nije nemoguća.

Donošenjem posebnog zakona za osnovno i srednje muzičko obrazovanje, te donošenjem pedagoških standarda za muzičke škole, razvijanje i rad muzičkog školstva bi se unaprijedio u velikoj mjeri u odnosu na postojeće stanje. Muzička škola u Gračanici, ali i većina škola u TK, imaju problem sa stručnim kadrovima

kada je u pitanju instrumentalna nastava na klaviru. Ona je u većini slučajeva pokrivena kao instruktivna sa profesorima teoretskih muzičkih predmeta koji po važećem Nastavnom planu i programu nisu stručni, ali postižu veoma dobre rezultate u radu, na takmičenjima u javnoj i kulturnoj djelatnosti itd. Pomenuti kadrovi rade duži niz godina na određeno vrijeme i ne mogu zasnovati radni odnos dok na birou nema ni jednog profesora klavira, a nastavu harmonike i gitare mogu izvoditi nastavnici sa srednjom školom odgovarajućeg instrumentalnog smjera i sa VŠ ili VSS nekog drugog smjera Muzičke akademije.¹⁶ U ovom radu nemamo prostora da ulazimo u problematiku kadrova koji su potrebni za ostale instrumentalne odsjeke, pa se osvrćemo isključivo na nedostatak stručnog kadra za klavir.

U nekim drugim kantonima, poput Zeničko-dobojskog, ovo pitanje je kvalitetno riješeno izmjenama nastavnog plana i programa, prema kojem nastavu u osnovnoj školi mogu izvoditi profesori klavira i lica koja su završila VII stepen Muzičke akademije i instrumentalni odsjek odgovarajućeg smjera u srednjoj školi, s tim da prednost na konkursima imaju profesori klavira. Ovo pitanje je dugi niz godina bilo riješeno na ovakav način i u

¹⁶ Nastavni plan i program iz 1994. godine.

drugim kantonima i većim centarima muzičkog školstva u BiH. Ovakav nastavni plan i program za jedan određeni period potreban je i na TK. Na taj način privremeno bi se riješio nedostatak stručnog kadra na klaviru, a kadrovima koji nisu završili instrumentani odsjek treba osigurati stručno usavršavanje i edukaciju i postaviti rok da se prekvalifikuju. To je krucijalno pitanje za muzičko školstvo, kako za gračaničku Muzičku školu tako i za ostale škole na TK. Nezamislivo je da u nekim kantonima isti kadrovi jesu stručni, a u nekim nisu. Autor ovih redova ne želi izjednačiti muzičare općeg smjera sa instrumentalnim odsjekom za klavir, ali je to faktičko stanje koje je nužnost, to je način na koji bi se privremeno riješilo pi-

tanje nedostatka stručnog kadra na ovom instrumentu. Uostalom, mnogo je sličnih primjera rješavanja nedostatka stručnih kadrova i u drugim oblastima. Nisu to, svakako, jedini nedostaci u funkcionisanju rada muzičkih škola, pa tako i ove u Gračanici, ali detaljniju elaboraciju ćemo ostaviti za neku drugu priliku. Spomenuti prijedlozi, pak, dati su na osnovu analize i poznavanja problematike sa kojom se susreću škole, a njihov je cilj da se muzičke škole stave u jedan sistem koji će biti funkcionalan, bez povećanja novih budžetskih prihoda.

Na taj način, osnovno muzičko školstvo i uopće muzičko obrazovanje u našem bi kantonu imalo izvjesnu i sigurnu budućnost.

G. Mehmedović, ZALEĐENO JEZERO, olovka